

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre a Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii privind delimitarea proprietății publice nr. 29/2018”

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru, cu participarea Agenției Proprietății Publice, Congresului Autorităților Locale din Moldova, Agenției Servicii Publice și a Ministerului Culturii.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Modificarea Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice este necesară în scopul impulsivării și facilitării procesului de delimitare a proprietății publice, acțiune stabilită în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (acțiunea nr.1.50 ii), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023.</p> <p>Deasemenea, modificările actului normativ este necesar, drept urmare a numeroaselor plângeri din partea autorităților administrației publice locale asupra problemelor de delimitare a bunurilor unităților administrativ-teritoriale și imposibilitatea punerii acestora în valoare. În special, plângerile ce vizează tergiversarea procesului de delimitare de către reprezentanții autorităților centrale de specialitate la etapa de coordonare a materialelor.</p> <p>Totodată, proiectul prevede și prevederi care vin să asigure soluționarea problemei cu care se confruntă Ministerul Culturii în cadrul coordonării materialelor la executarea lucrărilor de delimitare a proprietății publice, fiind întâmpinate dificultăți la identificarea în teren a părților componente (terenuri și construcții) ale monumentelor arheologice de importanță națională înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.1531/1993, cauzată de faptul că ultima inventariere și documentare a actelor și informațiilor privind monumentele înscrise în Registrul enunțat s-a efectuat în anul 1993.</p> <p>Drept urmare a ședinței grupului de lucru instituit prin Ordinul Directorului general al ARFC nr.34/2023 privind elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.29/2018, cu participarea reprezentanților Cancelariei de Stat, Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerului Energiei, Ministerul Culturii, Agenției Proprietății Publice și Agenției Servicii Publice, întru buna colaborare și asigurarea unui proces participativ la optimizarea utilizării resurselor și crearea unui cadru unic, stabilirea unor reguli clare pentru administrarea eficientă a proprietății publice, s-a decis modificarea cadrului normativ privind delimitarea proprietății publice.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>1. În cadrul procesului de delimitare s-au identificat bunuri imobile unde proprietatea nu este integrală. Astfel, la articolul 7 și art. 10, după cuvintele „cu capital integral de stat” se completează cu textul „sau parțial, dar nu mai puțin de 50%”.</p> <p>2. În temeiul art. 9 alin. (2) , lit.p) de domeniul public al statului țin monumentele de for public cu statut național de protecție, monumentele de importanță națională de stat și terenurile aferente ale acestora. Conform acestei legi se cere identificarea terenurilor aferente a siturilor, așezărilor arheologice, monumentelor ocrotite de stat de importanță națională, reprezentarea pe materialul cartografic a parcelelor de teren pe care sunt amplasate cu includerea zonelor de protecție, care potrivit Legii privind ocrotirea monumentelor nr. 1530/1993, constituie de jur împrejurul limitei exterioare a terenului monumentului pe o rază de 100 m în intravilanul localităților urbane, 200 m în intravilanul zonelor rurale și de 500 m în extravilan. Totodată, potrivit alin. (4), art. 12 din Legea 1530/1993, delimitarea hotarului zonei de protecție se realizează în baza proiectului zonei de protecție a monumentelor, elaborate ca rezultat al documentării și investigațiilor de teren. Conform Legii în cauză pentru aceste suprafețe sunt stabilite reglementări specifice de amenajare, de intervenție la imobilele</p>

existente și de intervenții prin construcții noi în această zonă, fără a delimita ca bunuri imobile și înscris în registrul bunurilor imobile. Este de menționat că aceste zone se suprapun cu terenuri proprietate privată, terenuri proprietate publică ocupate de drumuri, terenurile fondului forestier, terenurile fondului apelor, pășuni, terenuri degradate care nu permit formarea unor bunuri imobile întregi ca terenuri aferente monumentelor. Astfel, se propune ca în cazul identificării terenurilor și construcțiilor, părți componente ale monumentelor arheologice de importanță națională, pe terenurile delimitate drept proprietate a unităților administrativ-teritoriale, autoritățile administrației publice locale să asigure, la cererea organului central de specialitate în domeniul patrimoniului, transmiterea acestora, din proprietatea unităților administrativ-teritoriale în proprietatea statului, dacă, în baza unui studiu pluridisciplinar al specialiștilor în domeniul patrimoniului arheologic, se va constata că aceste terenuri/construcții au o valoare națională, din punct de vedere istoric, urbanistic, estetic, etnografic sau antropologic.

3. Ajustarea atribuțiilor ARFC în procesul delimitării bunurilor imobile proprietate publică este dictată de necesitatea realizării depline de către aceasta a mandatului său în domeniile încredințate. Prin Legea nr. 173/2018 pentru modificarea unor acte legislative, au fost modificate actele normative din domeniile de responsabilitate ale ARFC, prin care funcțiile de elaborare a politicilor ale Agenției Relații Funciare și Cadastru au fost delegate unor autorități ale administrației publice centrale, fapt ce a dus la aplicarea eronată procesului de delimitare a proprietății publice din cauza lipsei experienței necesare în domeniul respectiv. În acest sens, legea se completează cu art. 14¹ și art. 15 cu următorul cuprins:

Articolul 14¹. Competențele organului abilitat cu funcții de promovare a politicii de stat în domeniul cadastrului și organizării teritoriului

Articolul 15. Competențele organului abilitat cu funcții de implementare a politicii de stat în domeniul delimitării proprietății publice

4. Se propune completarea articolului 17 cu prevederi care vor face claritate asupra bunurilor care necesită delimitarea și exclude delimitarea repetată pe domeniu a bunurilor imobile care au trecut procesul de delimitare în mod selectiv.

5. Articolul 20, alineatul (2) la lit. b) sintagma ”însoțite de schemele de amplasare” se propune a fi exclusă, ținând cont de prevederile art. 28, alin. (1¹) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, pentru înregistrarea primară a bunului imobil, organului cadastral teritorial, pentru înregistrare se prezintă planul geometric.

Totodată, se completează cu alin. 4¹ care stipulează că, urmare delimitării bunurilor imobile, părți componente ale monumentelor arheologice de importanță națională, delimitate drept proprietate a unităților administrativ-teritoriale în baza prevederilor prezentei legi, autoritățile publice vor asigura, la cererea organului central de specialitate în domeniul patrimoniului, transmiterea acestora, din proprietatea unităților administrativ-teritoriale în proprietatea statului, dacă, în baza unui studiu pluridisciplinar al specialiștilor în domeniul patrimoniului arheologic, se va demonstra că aceste terenuri/ construcții au o valoare națională, din punct de vedere istoric, urbanistic, estetic, etnografic sau antropologic.

6. În scopul ajustării procesului delimitării bunurilor imobile proprietate publică, s-au identificat unele categorii de bunuri, cum ar fi terenurile aferente caselor de locuit individuale și terenurile loturilor de pe lângă casă și grădini, terenuri aferent clădirilor transmise ca cote-valorice, bunuri pentru care legislația prevede expres că aceste bunuri sunt doar a unităților administrativ-teritoriale, și deasemenea, în multe cazuri proprietarii dețin documente de proprietate, însă nu au întocmit planul geometric necesar înregistrării primare. Astfel, pentru a asigura o transparență asupra categoriilor de bunuri pentru care nu se aplică delimitarea, art.21 alin. 9¹ se expune în redacție nouă.

7. De asemenea, pe parcursul anilor pentru unele bunuri (calea ferată, drumurile auto, etc.) au fost executate lucrări de delimitare, întocmite titluri de autentificare și înregistrate în cadastru. Totodată, se constată că, conform procedurilor stabilite de legislația anterioară, dreptul de proprietate asupra bunurilor menționate a fost înregistrat în temeiul legii, și

<p>înregistrat dreptul de folosință/gestiune economică. În vederea evitării executării delimitării asupra bunurilor menționate, articolul 22 se completează cu alin. (2¹) care va asigura corectitudinea executării lucrărilor.</p>
<p>5. Fundamentarea economico-financiară</p>
<p>Implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p>
<p>Pentru implementarea proiectului va fi necesară modificarea Hotărârii Guvernului nr.63/2019</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p>
<p>Proiectul a fost supus avizării și consultării publice cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Energiei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Mediului, Agenția Servicii Publice, Congresul Autorităților Locale din Moldova. Nu s-au prezentat avizele de către Ministerul Culturii și Agenția Proprietății Publice.</p> <p>În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional proiectul este plasat pe pagina web oficială a Agenției Relații Funciare și Cadastru: www.arfc.gov.md, la compartimentul: Transparența decizională/Proiecte de acte normative și pe platforma de participare particip.gov.md.</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție</p>
<p>Proiectul a fost avizat de către Centrul Național Anticorupție (scr. nr. 06/2/13268 din 23.08.2023).</p>
<p>9. Constatările expertizei de compatibilitate</p>
<p>Proiectul nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate.</p>
<p>10. Constatările expertizei juridice</p>
<p>Proiectul definitivat se transmite repetat pentru expertizare juridică de către Ministerul Justiției.</p>
<p>11. Constatările altor expertize</p>
<p>Proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în sensul Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. De asemenea, proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017.</p>

Director general

Ivan DANII